

Stretnutie agrárnych komôr V4 v Poľsku

Slovenskú poľnohospodársku a potravinársku komoru na stretnutí zastupoval podpredseda SPPK Miroslav Štefček a riaditeľ Odboru poľnohospodárstva a služieb úradu SPPK Ján Baršáry.

Rokovalo sa o súčasnej situácii na agropotravinárskych trhoch a zástupcovia mimovládnych poľnohospodárskych organizácií sa vyjadrili aj k nedávno skončenej žatve. Poľnohospodári vo všetkých krajinách V4 sa v tomto roku opäť stretli s rozmarmi počasia, či už to bolo veľké sucho v apríli a tropické teploty v júni, čo negatívne ovplyvnilo hektárové výnosy a kvalitu produkcie alebo naopak dažde v júli a auguuste, ktoré zase na mnohých miestach komplikovali zber úrody. V Českej republike a na Slovensku sa v tomto roku navyše prejavil ďalší dopad klimatických zmien, a to premnoženie hraboša poľného. Na relatívne vysokej úrovni je populácia hruboša aj v Poľsku a Maďarsku, kalamitný stav však nezaznamenali.

Diskusia o SPP 2020+

Odkedy Európska komisia otvorila proces reformy Spoločnej poľnohospodárskej politiky, táto téma sa stala pravidelnou súčasťou rokovania agrárnych samospráv krajín V4. Zhodli sa na tom, že teraz je potrebné sústrediť sa najmä na dostatočné naplnenie kapitoly poľnohospodárstva v rozpočte EÚ po roku 2020. Viacročný finančný rámec sa však s najväčšou pravdepodobnosťou podarí dohodnúť až za nemeckého predsedníctva v druhom polroku 2020. To komplikuje aj rokovania v rámci Rady a Európskeho parlamentu o legislatívnych návrhoch na novú SPP z 1. júna 2018.

Európska komisia zverejnila 31.10.2019 návrh nariadenia o prechodnom období, ktoré stanovila na jeden rok. Predstavitelia agropotravinárskych komôr krajín V4 sa jednoznačne zhodli, že ročný odklad v súčasnej situácii v Bruseli a pri takej zásadnej reforme SPP je nereálny a bude potrebné minimálne dvojročné prechodné obdobie.

Obchodné dohody s tretími krajinami

Témou rokovania bola aj obchodná politika EÚ vo vzťahu k tretím krajinám. Najmä posledná uzavorená dohoda medzi EÚ a krajinami združenia Mercosur (Brazília, Argentína, Paraguaj, Uruguaj) je pre európskych polnohospodárov rizikom. Majú pocit, že EÚ ich „predala“ na úkor strojárskeho a automobilového priemyslu, ktoré budú z dohody profitovať. Veľkým rizikom je aj blízkosť Ukrajiny a otváranie sa trhu EÚ jej výrobkom, ktoré sú vzhľadom na masívne zahraničné investície často kvalitatívne porovnatelné s výrobkami z EÚ, avšak neporovnatelne lacnejšie. Cestou, ako bojovať s touto situáciou, je podpora značky kvality EÚ a zvýšenie exportu do Ázie, ktorej obyvateľstvu sa zvyšuje kúpna sila a oceňuje kvalitu. Ďalšou oblastou, na ktorej treba zapracovať, je kontrola celého procesu produkcie v tretích krajinách, aby sa k nám nedostávali tovary vyprodukované pri podstatne nižších štandardoch ako v EÚ.

AMO

Veľkým rizikom pre chovateľov v krajinách V4 zostáva nákaza Afrického moru ošípaných, ktorá v júli naplno prepukla tiež na Slovensku. Poľsko s vírusom bojuje už od roku 2014, Maďarsko zatiaľ hlási prípady AMO len u diviakov. Česká republika zaznamenala v minulosti nákazu rovnako len v populácii diviaka, pričom bola na jar tohto roka, takmer rok od posledného pozitívneho nálezu, vyhlásená za krajinu bez nákazy.

Budúce rokovanie agrárnych samospráv V4 sa uskutoční v marci 2020 v Maďarsku. Pozvánku dostanú aj ministri polnohospodárstva krajín V4 a novo menovaný poľský komisár pre polnohospodárstvo a rozvoj vidieka Janusz Wojciechowski.

